

## Niemcy: minister finansów Olaf Scholz kandydatem SPD na kanclerza

Ryszarda Formuszewicz

10 sierpnia SPD wysunęło kandydaturę ministra finansów Olafa Scholza na urząd kanclerza w przyszłorocznych wyborach do Bundestagu. Propozycja przewodniczących Saskii Esken i Norberta Waltera-Borjansa została przyjęta przez zarząd partii jednogłośnie. Kandydaturę poparli pozostali ministrowie SPD w rządzie wielkiej koalicji oraz przewodniczący klubu parlamentarnego w Bundestagu. Na rok przed wyborami przypadającymi planowo na jesień 2021 r. notowania socjaldemokracji utrzymują się na poziomie ok. 15%, za chadecją i Zielonymi.

### Komentarz

- Ze względu na słabnące poparcie społeczne przyszłoroczne wybory do Bundestagu mają dla SPD decydującą o jej przyszłości wagę. Partia, w odróżnieniu od konkurentów (w szczególności chadecji), próbuje oprzeć swoją strategię wyborczą na szybkim rozstrzygnięciu głównej kwestii personalnej. CDU dopiero w grudniu wyłoni nowego przewodniczącego po zapowiedzianej 5 lutego rezygnacji Annegret Kramp-Karrenbauer. Jej następca może zostać skonfrontowany z ambicjami przewodniczącego siostrzanej CSU, bawarskiego premiera Markusa Södera. Zieloni stoją przed wyborem, kogo z dwojga przewodniczących wskazać jako potencjalnego szefa rządu: Annalenę Baerbock czy Roberta Habecka. Szybkie skoncentrowanie się SPD na rywalizacji przed przyszłorocznymi wyborami może utrudnić funkcjonowanie rządu i współpracę wewnątrz koalicji.
- Kalkulacja SPD zakłada wykorzystanie reputacji i popularności obecnego wicekanclerza Scholza, wzmocnionych ostatnio aktywnością w ramach zarządzania kryzysem pandemicznym. Wskazując polityka z doświadczeniem współpracy z Angelą Merkel, SPD próbuje zarazem stworzyć ofertę dla wyborców zainteresowanych kontynuacją centrowego kursu obecnej kanclerz. Wśród członków SPD Scholz kojarzony jest jednak wciąż z niepopularnymi reformami dotyczącymi rynku pracy i zabezpieczenia społecznego „Agenda 2010”, z krytykowaną polityką zrównoważonego budżetu („czarne zero”) oraz ogólnie z rządami wielkiej koalicji, uważanej za niekorzystną dla socjaldemokracji. Ten wizerunek przyczynił się do porażki Scholza w staraniach o funkcję szefa SPD w 2019 r. Teraz wskazanie jego kandydatury uwidacznia słabość wybranych wówczas przewodniczących (Esken i Waltera-Borjansa) i może skutkować

odnowieniem ich wzajemnej rywalizacji. Niewystarczająco przekonująca dla wyborców może okazać się próba powiązania wizerunku Scholza z preferowanym w partii programowym zwrotem w lewo.

- Poważnym obciążeniem dla kandydata SPD będzie afera dotycząca dostawcy usług finansowych Wirecard. Ujawnienie manipulacji i oszustw księgowych, skutkujące ogłoszeniem 25 czerwca 2020 r. jego niewypłacalności, ściągnęło na szefa resortu finansów krytykę w związku z wątpliwościami co do właściwego nadzoru finansowego nad spółką uwzględnianą przy ustalaniu najważniejszego niemieckiego indeksu giełdowego DAX. Wskazanie Scholza jako kandydata na kanclerza wzmocni w oczach opozycji przesłanki do powołania parlamentarnej komisji śledczej w celu zbadania okoliczności sprawy i zaangażowania polityków na rzecz kontrowersyjnego przedsiębiorstwa. Scholz i szef resortu gospodarki Peter Altmaier (CDU) składali już 29 lipca wyjaśnienia przed parlamentarną Komisją Finansów. Ewentualne powołanie komisji śledczej rodziłoby przy tym większe ryzyko dla SPD niż dla chadecji, ponieważ Altmaier nie odgrywa wewnątrz partii porównywalnej do Scholza roli.